

Beheerplan Groenzoom Deel B management

**Definitief
11 maart 2016**

Versie:	Definitief
Datum:	11 maart 2016
project:	Beheerplan de Groenzoom, deel B management
Projectnummer:	225203

Mission statement

De natuur als buur, lokaal en betrokken:

- Ontwikkelen van de karakteristieke natuurwaarden voor dit gebied in een herkenbaar cultuurlandschap;
- Recreatief gebruik door de regio in uiteenlopende vormen faciliteren en stimuleren;
- Medewerkers (met een afstand tot de arbeidsmarkt) uit de omgeving kansen bieden zich persoonlijk te ontwikkelen;
- Lokale betrokkenheid stimuleren door samenwerking met partners uit de omgeving.

Groenzoom is een uniek gebied. Met ons onderhoud versterken wij de kwaliteiten door de ontwikkeling van de gewenste natuurtypen in het open polderlandschap te stimuleren en afwisselende randen te realiseren waardoor de diversiteit toe neemt. Naast deze natuurwaarden zijn ook rust en ruimte belangrijk voor recreanten in het gebied. Daarmee wordt Groenzoom een gebied waar natuurwaarden en recreatie hand in hand gaan in de achtertuin van de bewoners van Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp.

Het onderhoud van de Groenzoom voert Beheercombinatie de Groenzoom op een vernieuwende wijze uit. Wij willen ons op basis van onze ervaring, kennis en kunde deze werkwijze eigen maken. De ontwikkeling die we in samenwerking met de partners doormaken leidt tot een voorbeeldproject voor het nieuwe Nederlandse natuurbeheer.

In onze aanpak stimuleren wij de lokale betrokkenheid. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen de kans (weer) stappen te zetten op de arbeidsmarkt. Natuurverenigingen zijn betrokken en (lokale) agrariërs participeren in het onderhoud. Onze medewerkers gaan de uitdaging aan samen met hen het gebied een stap verder te brengen. Dit gaat hand in hand met de persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers, zowel vaktechnisch als sociaal.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Leeswijzer	7
2.	Organisatiemanagement	9
2.1	Organisatieplan	9
2.2	Projectleider	9
2.3	Zelfstandige hulppersonen	9
2.3	Social Return	9
3.	Technisch management	11
3.1	Nulsituatie	11
3.2	Pachtplan en - logboek	11
3.3	Recreatiemonitoringsplan	22
4.	Omgevingsmanagement	23
4.1	Stakeholderanalyse	23
4.2	Gastheerschap en toezichtplan	24
4.3	Lokale betrokkenheid	25
4.4	Meldingenlogboek	25
5.	Projectmanagement	27
5.1	Kwaliteitsbeheersing incl. rapportages en gesprekken	27
5.2	Scopemanagement	28
5.3	Keuringsplan en - logboek	28
5.5	Risicobeheersingsplan en - logboek	33
5.6	Veiligheid- en gezondheidsplan	34
BIJLAGEN		35
Bijlage 1	Organogram start werk	
Bijlage 2	Nulmeting	
Bijlage 3	Tijdsbesteding	
Bijlage 4	Risico's	
Bijlage 5	V&G-plan	

1. Inleiding

Na de plan- en aanlegfase draagt de provincie Zuid-Holland de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de Groenzoom in 2016 over aan de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp. Gezamenlijk hebben zij besloten dit op een innovatieve wijze in de markt te zetten. Beheercombinatie Groenzoom B.V. grijpt graag de uitdaging aan om deze vernieuwende aanpak vorm te geven. Dit beheerplan is de leidraad voor het beheer en onderhoud, om in de periode 2016 – 2021 de gestelde kwaliteitseisen te realiseren. Daarnaast geeft het beheerplan een doorkijk naar de daarop volgende periode.

In dit deel B van het beheerplan zijn de managementonderdelen opgenomen op basis van de eisen die door de opdrachtgever zijn gesteld. Daarmee is deel B het handvat om het organisatiemanagement, technisch management, omgevingsmanagement en projectmanagement uit te voeren. De Beheercombinatie de Groenzoom gebruikt dit in haar dagelijks werk en als leidraad voor de samenwerking met derden, waaronder de opdrachtgever.

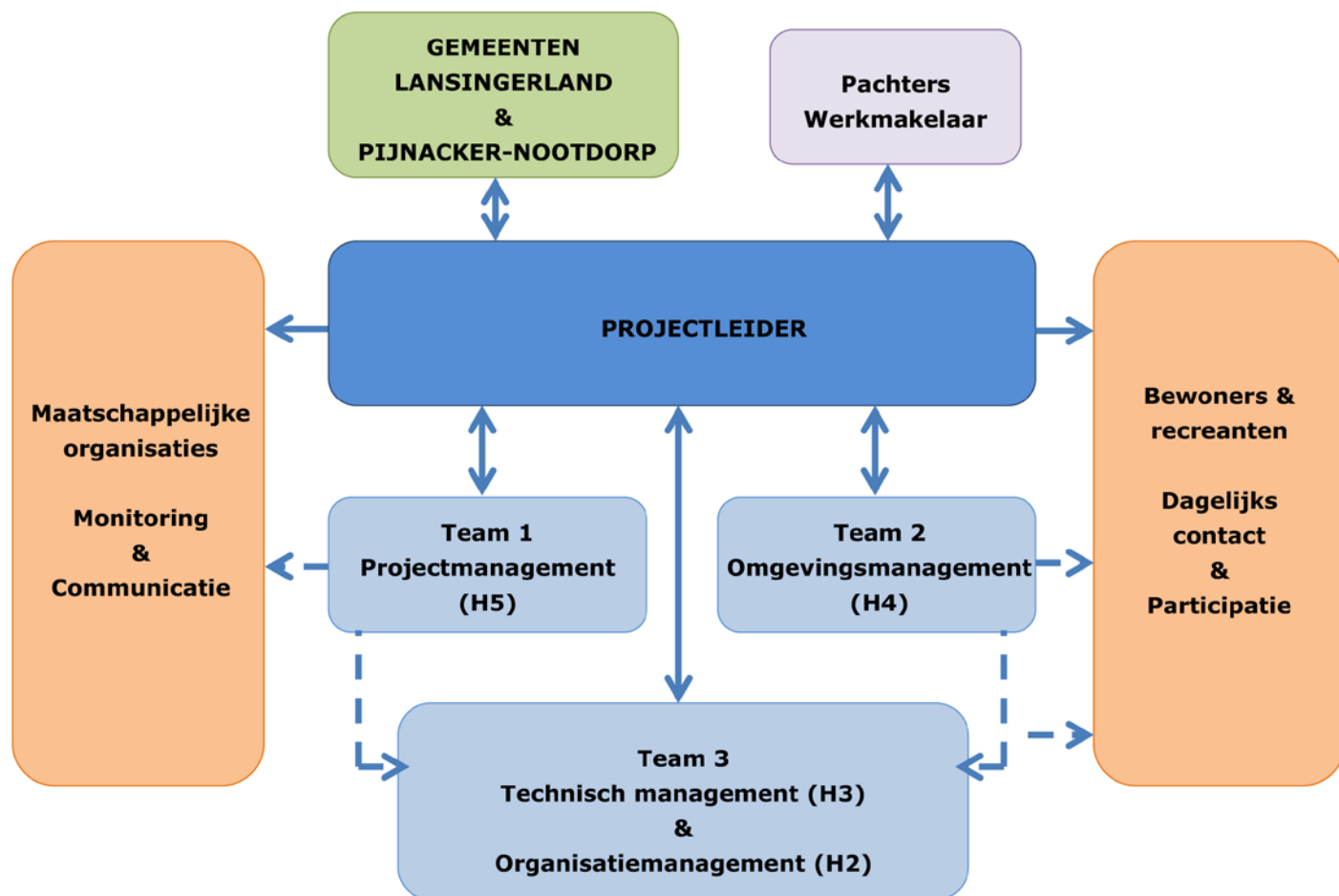
Deel A beschrijft het onderhoud en het stimuleren van lokale betrokkenheid. Hierin staan de te realiseren doelen per natuurstype en de wijze waarop wij daar invulling aan gaan geven centraal. Deel A van het beheerplan gebruikt Beheercombinatie de Groenzoom in de communicatie naar bewoners en belangenorganisaties.

1.1 Leeswijzer

De indeling van deel B van het beheerplan komt overeen met de processen zoals die in deel II van de vraagspecificatie behorende bij deze opdracht zijn opgenomen. De diverse onderdelen zijn geplaatst onder deze hoofdstukindeling. Achtereenvolgens gaat dit beheerplan in op:

- Organisatiemanagement (waaronder afspraken m.b.t. social return) Als u wilt weten wie u waarbij kunt betrekken of uw vragen kunt voorleggen, geeft dit hoofdstuk duidelijkheid. Ook de verdere organisatie wordt besproken.
- Technisch management (waaronder de feitelijke beheer- en onderhoudstaken) Pacht en recreatie zijn twee onderwerpen die nader zijn beschreven in dit hoofdstuk. Zowel richtlijnen hoe dit vorm te geven als uitgangspunten voor de monitoring van beide.
- Omgevingsmanagement (waaronder gastheerschap en toezicht) Gastheerschap en lokale betrokkenheid zijn belangrijk om de Groenzoom aantrekkelijk te houden. Hoe wij dit aanpakken is in dit hoofdstuk toegelicht.
- Projectmanagement (waaronder kwaliteits- en risicobeheersing) De kwaliteit monitoren wij zowel bij onze dagelijkse werkzaamheden als voor bepaalde doelen op specifieke momenten. Deze kwaliteitsbeheersing is nader toegelicht in dit hoofdstuk, evenals het risicomanagement. In beide is aangegeven wanneer we welke acties / maatregelen uitvoeren.

Deel B van het beheerplan is evenals deel A een dynamisch document. Als gedurende de uitvoering blijkt dat wijzigingen nodig zijn om het resultaat te verbeteren, worden wijzigingsvoorstellen ingediend. In overleg met de opdrachtgever passen wij de aanpak aan. Dit wordt door vertaald in dit beheerplan.

2. Organisatiemanagement

2.1 Organisatieplan

Onze betrokken medewerkers zijn ingedeeld in teams, afgestemd op technisch management, projectmanagement en omgevingsmanagement. De projectleider is de spil tussen de diverse teams. Onderstaand is de indeling van deze teams en de taken en verantwoordelijkheden van de personen daarin beschreven. Hiermee is het voor alle partijen duidelijk wie zich waarmee bezig houdt. De projectleider is in alle gevallen het eerste aanspreekpunt.

De taken en verantwoordelijkheden van de opgenomen functies worden in dit beheerplan deel B nader uitgewerkt. In bijlage 1 zijn aan de diverse functies personen gekoppeld bij de start van het werk (1 januari 2016).

2.2 Projectleider

Hét aanspreekpunt voor de opdrachtgever is de projectleider. Hij overziet het gehele project en is bekend met alle ontwikkelingen. Hij stemt de voortgang wekelijks af met de drie teams die wij inzetten en legt dwarsverbanden voor evaluaties, uitwerken verbeteringen, aanpassing van de scope, handhaving en verbinden en betrekken lokale van lokale partijen.

De projectleider:

- is eerste aanspreekpunt bij vragen en opmerkingen van de opdrachtgever;
- is aanwezig bij alle contactmomenten met de opdrachtgever;
- is verantwoordelijk voor alle verslagen en rapportages;
- verzorgt het contact met derden, zoals de werkmakelaar en pachters;
- onderhoudt contact met andere in De Groenzoom werkzame partijen, zoals de partij die verantwoordelijk is voor het onderhoud van de bomen op de Berkelse kade en nutsbedrijven (kabels en leidingen);
- onderhoudt contact met Natuurverenigingen en maatschappelijke organisaties;
- voert de regie bij clamiteiten, stemt maatregelen indien nodig af met opdrachtgever.

De projectleider is te bereiken op het telefoonnummer 06 51 60 21 02 en via beheerder@degroenzoom.nl

2.3 Zelfstandige hulppersonen

Beheercombinatie de Groenzoom maakt geen gebruik van zelfstandige hulppersonen. Mocht dit in de toekomst voor bijzondere werkzaamheden alsnog noodzakelijk blijken, dan wordt de opdrachtgever hiervan in kennis gesteld.

2.3 Social Return

Inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is een structureel onderdeel van de bedrijfsvoering van de combinanten. Ook in de Groenzoom zetten wij hen graag in. De gesprekken met de werkmakelaar over de exacte invulling in de Groenzoom lopen nog. Nadere uitwerking hiervan volgt derhalve nog.

3. Technisch management

De voorman verzorgt de dagelijkse aansturing van het technisch management. Hij is frequent in de Groenzoom aanwezig, stuurt medewerkers aan en voert ook zelf werkzaamheden uit. Daarnaast is hij ook het aanspreekpunt voor bezoekers in het gebied. Regelmatig (minimaal wekelijks) stemt hij voortgang en bijzonderheden af met de projectleider.

3.1 Pachtplan en - logboek

Motivatie verpachten

Als terreinbeheerder hebben we geen eigen vee. Beweiding is in I.1.4.1-1 vereist voor kruiden- en faunarijk grasland. Daarnaast zijn enkele andere natuurtypen gebaat bij (na)beweiding om de gestelde doelen te bereiken. Wij verpachten deze percelen, zodat beweiding mogelijk wordt. Aan de pachter leggen wij duidelijke eisen op, bijvoorbeeld ten aanzien van het aantal stuks vee dat wordt ingezet. Deze eisen zijn afgestemd op het te realiseren natuurschap, dat staat voorop bij het uit te voeren onderhoud.

Organisatie rentmeester

Beheercombinatie de Groenzoom huurt Van Hoven & Oomen Rentmeesters in ter ondersteuning bij het verpachten van gronden. Zij zijn gevestigd in Ulvenhout en Bruchem. De activiteiten die in opdracht van overheid, bedrijfsleven en particulieren worden ontwikkeld op het gebied van onroerend goed, zijn legio en zeer divers. Het betreft onder andere:

- Beheer en makelaardij van landelijk onroerend goed
- Onteigening
- Boedelscheiding
- Planschade en nadeelcompensatie

Van Hoven en Oomen is volwaardig lid van de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Rentmeesters (NVR) en handelt zodoende volgens de gedragscode NVR.

De contractdocumenten worden opgesteld door Van Hoven & Oomen Rentmeesters. Beheercombinatie de Groenzoom denkt in dit proces mee, onder andere over de vereiste kwaliteitsaspecten. De contractdocumenten worden intern in de organisatie getoetst.

3.1.1 Bepalen te verpachten percelen en randvoorwaarden pacht

De te verpachten percelen zijn als volgt ingedeeld:

- 14 percelen kruiden- en faunarijk grasland;
- 6 percelen weidevogelgrasland;
- 1 perceel bloemrijke dijk (optie is dit in tweeën op te delen).

Op de kaart percelen pacht in bijlage 3 zijn de percelen weergegeven. Onderstaand zijn deze in een lijst opgesomd:

beheertype	sectie	ha
bloemrijke dijk, alleen schapenbegrazing		35,46
kruiden- en faunarijk grasland	1_01	4,91
kruiden- en faunarijk grasland	1_02	4,48
kruiden- en faunarijk grasland	1_03	5,90
kruiden- en faunarijk grasland	1_04	1,29
kruiden- en faunarijk grasland	2_01	1,80
kruiden- en faunarijk grasland	3_01	3,24
kruiden- en faunarijk grasland	3_02	9,72
kruiden- en faunarijk grasland	3_03	3,08
kruiden- en faunarijk grasland	4_01	4,06
kruiden- en faunarijk grasland	4_02	6,58
kruiden- en faunarijk grasland	4_03	7,92
kruiden- en faunarijk grasland	4_04	2,18
kruiden- en faunarijk grasland	4_05	0,93
kruiden- en faunarijk grasland	5_01	6,06
weidevogelgrasland	6_01	18,14
weidevogelgrasland	6_02	9,91
weidevogelgrasland	6_03	11,14
weidevogelgrasland	6_04	12,66
weidevogelgrasland	6_05	7,76
weidevogelgrasland	6_06	8,10

De secties zijn afgestemd op een logische clustering van percelen (duidelijke eenheden). De omvang is daarbij afgestemd op de voor boeren reguliere omvang van te pachten percelen. Uiteindelijk mogen per hectare 1.5 GVE (grootvee-eenheden) worden geweid. Dit resulteert in koppels van 2 tot 27 GVE per sectie. Het merendeel van de percelen mag uiteindelijk beweid worden met 10 tot 15 GVE. Dit zijn voor boeren reguliere koppels. Kleinere percelen leiden tot veel transportbewegingen. Daarnaast leidt deze omvang ertoe dat delen van het perceel intensiever en andere extensiever beweid worden, waardoor diversiteit op het perceel ontstaat. Enkele percelen zijn kleiner van omvang, waardoor ook voor boeren met een beperkte bedrijfsvoering percelen beschikbaar zijn.

De randvoorwaarden voor de pacht zijn vastgelegd in algemene inschrijfvoorwaarden en een specifieke pachtovereenkomst per natuurstype. Daarnaast wordt de inschrijvers gevraagd welke meerwaarde zij kunnen bieden op een viertal kwaliteitsaspecten. Dit wordt na gunning onderdeel van het pachtcontract.

1. Door bieding geeft de inschrijver Beheercombinatie De Groenzoom onvoorwaardelijk opdracht tot het korven van de sloten en watergangen. De kosten ad. € @@ excl. btw dient inschrijver voor 1 juli 2016 aan Beheercombinatie De Groenzoom te voldoen. Hiervoor ontvangt de inschrijver rechtstreek van Beheercombinatie De Groenzoom een factuur. Beheercombinatie De Groenzoom zal de sloten en watergangen binnen de gehele groenzoom in een handeling uitvoeren in de periode @@.

2. Door bieding conformeert de inschrijver zich aan de gedragscode zoals opgenomen in Plan van aanpak Flora en fauna.

2.2.1 Algemene voorwaarden

3. Artikel 5. Betaling; De pacht prijs zal zonder kosten, korting, inhouding of vergelijking moeten worden voldaan. Bij niet-tijdige betaling van de pacht prijs zal de pachter de wettelijke rente van het verschuldigde bedrag verschuldigd zijn, zonder dat hij daardoor een recht op uitstel van betaling verkrijgt.
4. Artikel 6. Aanvaarding; De verpachter en de pachter verklaren, dat zij geheel bekend zijn met het verpachte, respectievelijk gepachte en daarvan geen nadere beschrijving of aanwijzing verlangen. De pachter aanvaardt het gepachte, zulks in afwijking van het bepaalde in artikel 7.337, lid 2, BW in zoverre, in de onderhoudsstaat, waarin het verkeert, zodat hij geen vordering heeft op de verpachter wegens niet goede staat van onderhoud van het pachtobject bij de levering. De verpachter staat niet in voor enig gebrek van het verpachte, dat hij bij het aangaan van de pacht overeenkomst niet kende of had behoren te kennen, en de pachter heeft deswege geen vordering op de verpachter.
5. Artikel 7. Grootte; Eventueel verschil tussen de werkelijke en de in de aanhef opgegeven grootte van het gepachte zal geen aanleiding geven tot wijziging van de pacht prijs of tot nietigverklaring van de overeenkomst.
6. Artikel 8. Grensstenen; De pachter is verplicht alle grensstenen en andere scheidingstekenen in stand te houden.
7. Artikel 9. Veranderingen; Betreffende de bevoegdheid tot verandering van bestemming, inrichting of gedaante van het gepachte en betreffende het aanbrengen van verbeteringen en de vergoeding geldt dat pachter aan de grondkamer of de rechter machtiging kan vragen tot het aanbrengen van veranderingen en dat verpachter aan de grondkamer machtiging kan vragen tot het aanbrengen van verbeteringen.
8. Artikel 10. Gebruik; De pachter zal het gepachte zelf volgens de bestemming gebruiken. Hij zal de pacht niet geheel, of gedeeltelijk aan anderen mogen overdoen en het gepachte ook niet aan een ander, geheel of gedeeltelijk, in gebruik mogen geven of zulk gebruik mogen toelaten zonder schriftelijke toestemming van de verpachter.
9. Artikel 11. Daden van derden; De pachter is verplicht voor het bezit en het behoud van de rechten van de verpachter op het gepachte te waken en de verpachter van ieder inbreuk daarop onverwijld kennis te geven. Wanneer de pachter door derden in het gebruik wordt gestoord, is hij verplicht de verpachter daarvan onmiddellijk in kennis te stellen: eerst na deze kennisgeving zal de pachter de stoorder uit eigen hoofde in rechte kunnen vervolgen.
10. Artikel 12. Zakelijke rechten uit- en overwegen; De pachter verklaart alle op het gepachte gevestigde rechten te kennen. De pachter is verplicht om de bij het aangaan van deze overeenkomst bestaande uit- en overwegen over het gepachte zonder schadevergoeding te gedogen.
11. Artikel 13. Plaatsen van schuren, enz.; Het is de pachter verboden zonder schriftelijke toestemming van de verpachter schuren, kassen en andere gebouwen of getimmerten, daaronder begrepen borden voor reclame- of andere doeleinden, op het gepachte te plaatsen of te hebben. Bij verlening van deze toestemming zijn onderhoud en reparaties van deze werken voor rekening van de pachter.
12. Artikel 14. Onderhoud van de landerijen; De pachter neemt het gehele onderhoud van de landerijen voor zijn rekening, ook wat betreft reparaties en onderhoud aan afsluitingen, hekken, heiningen, grensscheidingen, sloten, putten, watervoorzieningen, dammen en duikers. Schades worden gemeld bij de verpachter.
13. Artikel 15. Gebruik landerijen; De pachter moet het gepachte vakkundig en naar behoren bewerken.
14. Artikel 16. Toegang tot het verpachte; De verpachter behoudt zich het recht voor te allen tijde

het verpachte land te betreden of te doen betreden, na te zien of te doen nazien, zonder dat hij daarin door of vanwege de pachter mag worden belemmerd of verhinderd.

15. Artikel 17. Jacht en visserij; De verpachter behoudt zicht het genot van de jacht en de visserij op het verpachte voor. De pachter verleent zijn bijzondere toestemming aan de verpachter, het genot van de jacht en de visserij op het gepachte te verpachten en stemt er in toe, dat de eventuele pachter van het genot van de jacht en van de visserij op het gepachte uitoefent, alleen of met gezelschap, of wel door anderen laat uitoefenen. De pachter verbindt zich tevens een schriftelijke vergunning te zullen geven om op de gepachte grond schadelijk gedierte op te sporen, te bemachtigen of te doden, en wel alleen aan de verpachter en aan hen, die met diens toestemming de jacht op het verpachte uitoefenen, hetzij krachtens opdracht, uitnodiging of pacht.
16. Artikel 18. Oplevering; De pachter levert het gepachte bij het einde van de pachtijd aan de verpachter op in de staat, waarin hij het heeft ontvangen of waarin het met goedvinden van de verpachter is gebracht.
17. Artikel 19. Verzuim; Ten aanzien van de bij deze overeenkomst aangegane verplichtingen zal de pachter in verzuim zijn door de enkele daad of nalatigheid of door enkel verloop van een gestelde termijn of datum, zonder dat enige sommatie, ingebrekestelling of enige soortgelijke handeling is vereist.
18. Artikel 20. Kennisgeving overlijden pachter; De erfgenamen van de pachter zijn verplicht binnen één maand na het overlijden van de pachter van dit overlijden schriftelijk kennis te geven aan de verpachter.
19. Artikel 21. Kosten; De grondkosten van de pachtovereenkomst zijn voor rekening van de pachter.

2.2.2 Bijzondere voorwaarden

20. Artikel 22. Logboek; De pachter dient over het gepachte een logboek bij te houden in een door de verpachter aan te leveren format (excel). Pachter dient het logboek op 30 juni 2016 en 31 december 2017 digitaal aan verpachter te overleggen.
21. Artikel 23. Gebruik kruiden- en faunarijk grasland; In aanvulling op artikel 15 gelden de navolgende verboden en verplichtingen op het gepachte:
- a. Het gepachte mag niet worden gemaaid maar dient in de periode van 1 april tot 1 oktober te worden beweid met 1,5 tot 4 runderen (GVE) per ha.
 - b. Verpachter kan aan pachter aanwijzingen geven met betrekking tot het aanpassen van de benodigde hoeveelheid runderen (GVE) per ha mits de hoeveelheid blijft binnen de onder a. genoemde bandbreedte. Pachter zal de aanwijzing van de verpachter binnen twee werkdagen opvolgen.
 - c. Het beweiden dient uitsluitend te geschieden door runderen.
 - d. Drukbe grazing is niet toegestaan.
 - e. Indien het gepachte uit meerdere, niet verbonden percelen bestaat, wordt de begrazingsdruk gelijkelijk verdeeld.
 - f. Het is verboden het gepachte te bemesten.
 - g. Het is verboden het gepachte te verdelen door middel van paal en draad, linten en hekken.
 - h. Het is verboden het gepachte te rollen, te slepen, kunstmest te strooien, onderbemaling toe te passen, bestrijdingsmiddelen te gebruiken, te scheuren, te ploegen, opnieuw in te zaaien, mollen te vangen, greppels te verwijderen.
 - i. Het gepachte dient 1 november 2016 "kaal" te zijn.
 - j. Het bijvoederen van vee op het gepachte is niet toegestaan.
22. Artikel 23. Gebruik Weidevogelgrasland; In aanvulling op artikel 15 gelden de navolgende verboden en verplichtingen op het gepachte:
- a. In de periode 1 mei tot 1 juli wordt 1/3 van het gepachte in mozaïek beweid met 1,5 runderen (GVE's) per ha. Mozaïek betekent dat nimmer twee naast elkaar

gelegen kavels gelijktijdig mogen worden beweide. Kavels worden doormiddel van sloten dan wel watergangen van elkaar gescheiden.

- b. De runderen mogen in de periode 1 mei tot 1 juli niet worden verweide.
- c. Op het gepachte vinden gedurende de periode 15 maart tot 1 juli geen werkzaamheden plaats behoudens het inscharen van vee.
- d. Het gepachte mag geheel worden beweide tussen tussen 1 juli en 1 maart.
- e. Het gepachte mag niet voor 1 juli worden gemaaid. De verpachter kan schriftelijk toestemming verlenen eerder maaie (van een deel van het gepachte) toegestaan, doch in geen geval voor 14 juni. De gezamenlijke monitoring levert hiervoor een eerste indicatie / input voor gezamenlijk overleg.
- f. Het gepachte dien in mozaïek te worden gemaaid. Dat betekent dat nimmer twee naast elkaar gelegen kavels gelijktijdig mogen worden gemaaid. Kavels worden doormiddel van sloten dan wel watergangen van elkaar gescheiden. De periode tussen het maaie dient minimaal zes weken te bedragen.
- g. Alle kavels dienen minimaal een keer te worden gemaaid.
- h. Het is niet toegestaan de kavels uitsluitend te maaie.
- i. Alle kavels dienen te worden beweide.
- j. Drukbeveiding is niet toegestaan.
- k. Het is verboden percelen te verdelen door middel van paal en draad, linten en hekken
- l. Bemesting vindt plaats met ruwe stalmest (minimaal 10.000 kg, maximaal 20.000kg), drijfmest is niet toegestaan.
- m. Het is verboden te rollen, te slepen, kunstmest te strooie, onderbemaling toe te passen, bestrijdingsmiddelen te gebruiken, te scheuren, te ploegen, opnieuw in te zaaien, mollen te vangen, greppels te verwijderen.
- n. Het bijvoederen van vee is niet toegestaan.
- o. Verpachter kan aan pachter aanwijzingen geven met betrekking tot het aanpassen van het benodigde aantal runderen (GVE's) per ha. Pachter zal de aanwijzing van de verpachter binnen twee werkdagen opvolgen.
- p. Indien over het gepachte een laarzenpad is aangelegd of geprojecteerd geeft pachter wandelaars toestemming tot het betreden van het op het gepachte gelegen laarzenpad.

23. Artikel 23. Gebruikbloemrijke dijk; In aanvulling op artikel 15 gelden de navolgende verboden en verplichtingen op het gepachte:

- a. Het gepachte dat geen onderdeel uitmaakt van bermboezem de Berkel dient in de periode van 1 april tot en met 30 oktober vier maal te worden beweide (bijlage 1).
- b. Het gepachte dat wel onderdeel uitmaakt van de bermboezem de Berkel dient in de periode van 15 juni tot en met 30 oktober drie maal te worden beweide (bijlage 2).
- c. Het beweiden dient te geschieden door schapen en/of geiten.
- d. 2.000 tot 2.500 graasdagen per hectare per jaar.
- e. Verpachter kan aan pachter binnen de bandbreedte 2.000 – 2.500 graasdagen aanwijzingen geven met betrekking tot het aanpassen van het benodigde aantal graasdagen per ha. Pachter zal de aanwijzing van de verpachter terstond opvolgen.
- f. Het beweiden dient te geschieden tot het gras voldoende kort.
- g. Pachter dient er op toe te zien dat de grasmat niet kapot gaat.
- h. Het is verboden het gepachte te bemesten.
- i. Verdelen van het gepachte door middel van paal en draad, linten en hekken is toegestaan na overleg met de verpachter, mits alle aanwezige routes altijd beschikbaar blijven voor recreanten (zie routes op kaart).
- j. Het is verboden het gepachte te rollen, te slepen, kunstmest te strooie, onderbemaling toe te passen, bestrijdingsmiddelen te gebruiken, te scheuren, te ploegen, opnieuw

in te zaaien, mollen te vangen, greppels te verwijderen.

- k. Het gepachte dient 1 november 2016 "kaal" te zijn.
- l. Het bijvoederen van vee op het gepachte is niet toegestaan.
- m. Indien over het gepachte een laarzenpad is aangelegd of geprojecteerd geeft pachter wandelaars toestemming tot het betreden van het op gepachte het gepachte gelegen laarzenpad.

24. Artikel 24. Inundatie;

- a. Het gepachte is gelegen in de bergboezem de Berkel. Dat betekent dat het Hoogheemraadschap van Delfland kan besluiten tot het inunderen van het gepachte. Indien het Hoogheemraadschap hiertoe over wenst te gaan zal de pachter door of namens de gemeente worden gewaarschuwd. Pachter dient het gepachte binnen twee uur na de waarschuwing vrij te hebben gemaakt van mensen en vee.
- b. De pachter is bij het aangaan van de overeenkomst bekend met de mogelijkheid van inundatie, de daarbij horende gevolgen en heeft hiermee bij de inschrijving rekening gehouden. Pachter zal verpachter nimmer aansprakelijk stellen voor welke schade dan ook die pachter lijdt als gevolg van inundatie door het Hoogheemraadschap.

25. Artikel 24. Betalingsrechten;

- a. Verpachter zal de afgaande pachter verzoeken de op het gepachte aanwezige betalingsrechten per direct doch voor 15 mei 2016 aan de pachter over te dragen. Pachter is verplicht deze rechten te accepteren.
- b. Partijen komen overeen dat gedurende de pachtperiode het toe te kennen betalingsrecht per hectare door de pachter kan worden benut en de opbrengsten de pachter toekomen.
- c. Bij het einde van de pachtperiode verplicht pachter zich tegenover de verpachter dat de op het gepachte rustende betalingsrechten op eerste verzoek van verpachter worden overgedragen aan de nieuwe pachter c.q. eventueel de nieuwe koper, dan wel eigenaar van het gepachte.
- d. Bij niet nakoming dan wel niet tijdige of niet behoorlijke nakoming van het gestelde in het voorgaande lid zal de pachter in gebreke worden gesteld en 14 dagen de gelegenheid krijgen om het gebrek te herstellen. Wanneer pachter niet binnen deze termijn van 14 dagen alsnog overgaat tot overdracht van de betalingsrechten, is de pachter aan de verpachter een zonder rechterlijke tussenkomst direct opeisbare boete van € 5.000,00 (zegge: vijfduizend euro) verschuldigd voor iedere dag dat deze overtreding voortduurt, onverminderd het recht van de verpachter om nakoming van overdracht van de betalingsrechten te vorderen

Daarnaast kunnen potentiële pachters beschrijven welke meerwaarde zij kunnen bieden op de onderstaande kwaliteitscriteria door tijdens de inschrijving de volgende vier vragen te beantwoorden:

1. Flora en fauna

In de Groenzoom realiseren we diverse natuurtypen. Behoud en ontwikkeling van de natuurwaarden staan voorop, het plan van aanpak Flora en fauna geeft hier richting aan. Doelstellingen zijn:

- Weidevogelgrasland: zoveel mogelijk weidevogeljongen groot brengen en uit laten vliegen.
- Kruiden en faunarijk grasland en Bloemrijke Dijk: grote diversiteit aan fauna, aantrekkelijk voor een grote diversiteit aan vlindersoorten.

Kunt u maatregelen nemen om een extra bijdrage te leveren aan het bereiken van deze doelen of hier met een flexibele inzet aan bijdragen? Bijvoorbeeld door het gebruik van materieel met wildvoorzieningen of het beperken van insporing.

Biedt u meerwaarde bij het bereiken van de ecologische doelen bovenop het vereiste in het plan van aanpak flora en fauna?

2. Lokale betrokkenheid en educatie

Beheercombinatie De Groenzoom bouwt een duurzame relatie op met bewoners uit de omringende kernen. Daarnaast bieden wij passanten en recreanten de mogelijkheid het gebied te ontdekken. We vertellen het verhaal over de kwaliteiten en het specifieke beheer en onderhoud van de Groenzoom. Dit doen we graag samen met alle betrokkenen, zoals omwonenden, natuurverenigingen en pachters. Bijvoorbeeld door schoolklassen uit te nodigen en artikelen te plaatsen op onze eigen website. Een lammetjesdag of kalveren bij de koe behoren ook tot de mogelijkheden.

Biedt u meerwaarde om de lokale betrokkenheid en educatie in de Groenzoom te verbeteren?

3. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed begrip. Wij maken het in dit werk concreet op twee thema's:

- We willen de uitstoot van CO2 beperken. Bijvoorbeeld door rijbewegingen te beperken en de inzet van schoon materieel.
- We willen slootmaaisel een nuttige toepassing geven. Bijvoorbeeld als meststof voor bouwland.

Biedt u meerwaarde met betrekking tot duurzaamheid (CO2-uitstoot en nuttige toepassing slootmaaisel)?

4. Bedrijfsvoering in relatie tot de Groenzoom

In de Groenzoom streven we naar een evenwichtig natuurlijk systeem. Ook in uw bedrijfsvoering speelt dit aspect mogelijk een rol. Bijvoorbeeld de keuze voor bepaalde robuuste rassen, die u inzet voor de begrazing. Of een biologische bedrijfsvoering, sluitende kringloop, die aansluit bij de doelstellingen van de Groenzoom.

Biedt uw bedrijfsvoering meerwaarde in relatie tot de doelstellingen in de Groenzoom?

De pachter dient bedrijfsmatig agrarisch actief te zijn. De Rentmeester beoordeelt of dit het geval is.

3.1.2 Selectieprocedure en communicatie

Verpachting vindt plaats aan Economisch Meest Voordelige inschrijver. Bij het beoordelen van de inschrijvingen houdt de commissie rekening met zowel de prijs als de overige gevraagde aspecten.

Beoordelingsteam

De beoordeling van het kwaliteitsaspect van de inschrijvingen geschiedt door de verpachter. Voor de beoordeling van de ontvangen inschrijvingen wordt een beoordelingscommissie samengesteld, bestaande uit:

- 2 vertegenwoordigers van de gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.
- 2 vertegenwoordigers van beheercombinatie De Groenzoom.
- 1 vertegenwoordiger van het gebruikersplatform.

Beoordeling kwaliteitsaspecten

Per kwaliteitscriterium geeft u aan of u hieraan invulling gaat geven (ja of nee). Indien dit het geval is (antwoord is ja), geeft u een onderbouwing hoe u hieraan invulling gaat geven. Als het beoordelingsteam de onderbouwing als voldoende beoordeelt, ontvangt u per kwaliteitsaspect een fictieve bonus van € 25,- per hectare.

Als de gegeven onderbouwing (wat, wanneer, hoe, frequentie) niet ontvangen wordt of niet als overtuigend, realistisch en controleerbaar wordt beoordeeld, wordt geen fictieve bonus toegekend aan het kwaliteitsaspect.

* fictieve bonus:

De fictieve bonus wordt opgeteld bij de daadwerkelijke inschrijvingssom. Dit resulteert in de fictieve inschrijvingssom. De hoogste fictieve inschrijvingssom is de Economisch Meest Voordelige Inschrijving.

Voorbeeld:

Inschrijvingssom: € 500,-

Fictieve bonus: u geeft invulling aan twee kwaliteitscriteria, en ontvangt hiervoor een bonus van € 50,-

Fictieve inschrijvingssom: € 550,- (€ 500,- plus € 50,-). U betaalt deze fictieve bonus niet aan de verpachter. Deze bonus dient slechts ter beoordeling van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving.

Communicatie

Algemeen wordt gecommuniceerd via de website van de Pachtbank. Hier wordt de pacht uiteindelijk ook geregistreerd. Daarnaast vindt een lokaal / regionaal communicatietraject plaats. Dit omvat:

- Aankondigingen op de sites van beide betrokken gemeenten en degroenzoom.nl;
- Aankondigingen in lokale kranten (Telstar, De Eendracht, Delftse Post, de Heraut, Hart van Holland en de 3B krant);
- Aankondiging in regionaal vakblad Agraaf
- We benaderen lokale belangenorganisaties en verzoeken hen hun leden te informeren (ZLTO, agrarische natuurvereniging Vockestaert).
- Inloopbijeenkomst (locatie in overleg): Alle contractdocumenten en kaarten liggen ter inzage. Geïnteresseerden krijgen de mogelijkheid vragen te stellen aan de rentmeester en beheercombinatie de Groenzoom.

3.1.3 Uitgifteproces

In de inschrijfvoorwaarden is het inschrijfproces toegelicht.

- Documenten worden op 1 maart gepubliceerd.
- Inschrijfformulieren kunnen tot en met 21 maart 2016, uiterlijk tot 12.00 uur, worden ingeleverd.
- Het inleveren van het inschrijfformulier kan als volgt:
 - o Persoonlijk overhandigen aan een medewerker van Van Hoven & Oomen, Landgoed Anneville, Anneville-laan 103, Ulvenhout AC;
 - o Per post (aangetekend met bewijs van ontvangst) Van Hoven & Oomen, postbus 50, 4850 AB Ulvenhout
- De envelop moet gesloten zijn en blijven tot het moment van openen. Daarom dient op de buitenzijde van de envelop 'inschrijving pacht Groenzoom 2016' vermeld te worden.
- Uitsluitend volledig ingevulde en ondertekende en tijdig ontvangen inschrijfformulieren inclusief bijlagen, zoals gepubliceerd op de website van pachtbank.nl worden als inschrijving geaccepteerd. Op iedere pagina van het formulier moet een handtekening van de inschrijver staan.
- Een inschrijfformulier is ongeldig wanneer de bieding niet onvoorwaardelijk is.

In de inschrijfvoorwaarden is het beoordeling toegelicht.

Alle inschrijvingen worden beoordeeld door een beoordelingscommissie bestaande uit:

2 (twee) vertegenwoordigers van aannemerscombinatie De Groenzoom,

1 (een) vertegenwoordiger van de gemeente Lansingerland, 1 (een) vertegenwoordiger van de gemeente Pijnacker-Nootdorp,

1 (een) vertegenwoordiger van het gebruikersplatform. E

en beëdigd rentmeester zal als onafhankelijk persoon toezichthouden op een juiste gang van zaken.

Gunning

1. Alle inschrijvingen worden beoordeeld door een beoordelingscommissie bestaande uit 2 (twee) vertegenwoordigers van aannemerscombinatie De Groenzoom, 1 (een) vertegenwoordiger van de gemeente Lansingerland, 1 (een) vertegenwoordiger van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, 1 (een) vertegenwoordiger van het gebruikersplatform. Een beëdigd rentmeester zal als onafhankelijk persoon toezichthouden op een juiste gang van zaken.
2. Verpachting vindt plaats aan Economisch Meest Voordelige inschrijver. Bij het beoordelen van de inschrijvingen houdt de commissie rekening met zowel de prijs als de overige gevraagde aspecten.
3. Na 21 maart 2016 zal zo spoedig mogelijk worden beslist over gunning, doch uiterlijk 28 maart 2016
4. De inschrijver aan wie wordt gegund, wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. De inschrijver aan wie niet wordt gegund wordt hiervan eveneens schriftelijk op de hoogte gesteld. De uitslag van de gunning is definitief en niet voor discussie vatbaar.
5. De inschrijver aan wie wordt gegund dient binnen vijf dagen na ontvangst van de pachtovereenkomst deze getekend te retourneren.
6. Na de gunning komt een geliberaliseerde pachtovereenkomst tot stand conform het conceptcontract zoals dat is gepubliceerd op www.pachtbank.nl aangevuld met de afspraken zoals benoemd in artikel 2 lid 5 van deze voorwaarden.
7. De geliberaliseerde pacht wordt aangegaan voor de periode 1 april 2016 tot en met 31 december 2016. Na afloop van deze pachtperiode zal door de verpachter worden beoordeeld of en in hoeverre opnieuw kan worden verpacht voor een kalenderjaar aan dezelfde pachter voor dezelfde prijs. De maximale duur dat de inschrijver aan wie gegund wordt het betreffende perceel kan pachten bedraagt 6 contracten waarbij de laatste periode eindigt op 31 december 2021.
8. De inschrijver aan wie wordt gegund, is verplicht zijn gedane bod gestand te doen en is verplicht tot betaling van de door hem geboden prijs en tot nakoming van de overige inschrijfvoorwaarden.

3.1.4 Monitoring en evaluatie

Onze medewerkers zijn wekelijks in het gebied aanwezig. Zij controleren of aan de gestelde eisen wordt voldaan. Conform ons beheerplan onderhoudt de projectleider het contact met de pachters. Hij bespreekt met hen de algemene voortgang, bijzonderheden en dergelijke. Bij afwijkingen spreekt hij de pachters daar ook op aan. Indien nodig wordt hij daarbij ondersteund door de rentmeester.

De pachter verplicht een logboek bij te houden (onderdeel contract). Dit vult hij gedurende het jaar in en reikt hij uiterlijk 1 december van ieder jaar aan de verpachter aan. Daarnaast kan de verpachter te allen tijde dit pachtplan opvragen. In het pachtplan registreert de pachter de uitgevoerde werkzaamheden inclusief datum:

- Maaien
- bemesting,
- start en eind beweiding inclusief aantal GVE)

Uiteindelijk staat de pacht ten dienste van het realiseren van de natuurdoelen. De ontwikkeling wordt gemonitord door onze ecooloog. Indien blijkt dat de ontwikkeling anders verloopt, kan de pachter direct worden geïnstrueerd. In het contract is opgenomen dat hij binnen twee dagen dient te reageren (bijvoorbeeld 2 in plaats van 3 stuks vee per hectare). De ontwikkeling van flora en fauna wordt het gehele jaar gevolgd.

Alle monitoringsgegevens worden opgenomen in het pachtlogboek. Hierin zijn op de eerste plaats per sectie alle algemene gegevens opgenomen:

- Perceelnummers refererend aan de bijgevoegde kaart
- Kadastraal nummer
- Oppervlaktes
- Reden verpachten

- Bijzondere voorwaarden (pachtovereenkomsten)
- Pachtprijs

Evaluatie pacht

Het pachtlogboek bieden wij in de jaarrapportage aan de gemeenten aan. Naast de administratieve gegevens worden hierin de resultaten van de evaluatie opgenomen. Na bespreking van deze resultaten in het jaargesprek wordt al dan niet besloten tot verlenging van de pacht. Pachters worden hier uiterlijk 1 maart van op de hoogte gesteld.

Jaarlijks worden zowel de samenwerking met de pachter als de ontwikkeling van de vegetatie geëvalueerd. In het beheerplan is hiervoor de volgende planning opgenomen:

nov - dec Analyse monitoringsgegevens

- Toets actuele situatie aan verwachte situatie T2
 - Bepalen maatregelen om vanuit huidige situatie T2 te bereiken, gedetailleerd op perceelniveau (GIS) voor komend jaar, algemeen tot moment T2
- dec-jan Opstellen jaarrapportage
- Evaluatie afgelopen jaar
 - Maatregelen aankomend jaar
- feb Jaargesprek

In de periode november – december wordt tevens met de pachter afgestemd of hij de pacht zou willen voort zetten. Daarnaast krijgt hij de gelegenheid op en aanmerkingen te plaatsen, die in de evaluatie worden meegenomen. Onze intentie is de pacht jaarlijks te verlengen (uiterlijk 5 keer verlengen). De pachter heeft hierin uiteraard zelf ook een stem.

3.1.4 Gegevens per perceel pacht

Per perceel of blok percelen leggen wij de volgende gegevens vast:

- Perceelnummers refererend aan de bijgevoegde kaart
- Kadastraal nummer
- Oppervlaktes
- Reden verpachten
- Bijzondere voorwaarden
- Monitoring verpachting
- Pachtprijs

Dit document vormt de basis voor het pachtlogboek. De komende 6 jaar wordt dit document aangevuld met actuele gegevens en bijzonderheden.

De bijzondere voorwaarden worden uitgewerkt in de pachtcontracten. Aspecten die hierin meegenomen worden zijn (afhankelijk van de ligging van het perceel):

- Duurzaamheid: in te zetten materieel, uitstoot van CO₂;
- Kennis: volgen cursussen (georganiseerd door Beheercombinatie de Groenzoom);
- Flexibiliteit: mogelijkheden om maaidatum uit te stellen als gevolg van aanwezigheid weidevogels. Maaien vindt daarom alleen plaats na ons akkoord;
- Ontwikkeling vegetatie: bemesting;
- Gebruik en afscherming: Eisen aan het plaatsen van hekwerken. Dit in relatie tot toegankelijkheid van bepaalde terreindelen voor zowel recreanten als beheerwerkzaamheden;

- Bewijslast: registratie uitgevoerde werkzaamheden (maaidatum, bemesting, start en eind beweiding met x GVE).

Op de verpachte percelen zijn natuurtypen van toepassing. Om het onderhoud te sturen vindt monitoring plaats. Zowel de projectleider, uitvoerende medewerkers, ecooloog als de rentmeester monitoren de ontwikkeling van de vegetatie en/of de handelwijze van de pachter. Indien de resultaten van de monitoring daar aanleiding toe geven, wordt de toegestane intensiteit van de beweiding bijgesteld. Ook dit uitgangspunt wordt meegenomen in de pachtovereenkomst.

Na het sluiten van de inschrijving zal de uiterlijke gunning binnen 14 dagen plaatsvinden.

De pachtcontracten worden uitgegeven voor de duur van één jaar, met een bij wederzijdse tevredenheid voorgenomen jaarlijkse verlenging, tot een maximum van 3 jaar (gelijk aan contract Beheercombinatie de Groenzoom). In een volgende periode verpachting van de percelen op een vergelijkbare wijze in de markt worden gezet.

3.2 Recreatiemonitoringsplan

Doelstelling is de recreatie in de Groenzoom te stimuleren. Met de recreatiemonitoring brengt Beheercombinatie de Groenzoom de ontwikkeling van het aantal recreanten in beeld. Daarnaast zoeken we naar verbetermogelijkheden om zowel het aantal recreanten als de kwaliteit van het bezoek te verbeteren.

3.2.1 Recreatiedoelen

Op dit moment ontbreekt het ons aan meetbare recreatiedoelen. Daarom gaan wij deze doelen medio 2016 bepalen. De recreatiedoelen worden afgestemd op de recreatievormen die in de Groenzoom mogelijk gemaakt worden. Wij onderscheiden:

- Wandelen: ommetje vanuit de aangrenzende kernen
- Wandelen: recreatief bezoek, ommetje in de Groenzoom
- Fietsen: recreatief bezoek, ommetje in de Groenzoom
- Kanoën: recreatief bezoek de Groenzoom
- Sport en spel: recreatief bezoek de Groenzoom

Bewust maken we onderscheid tussen ommetjes van omwonenden en een recreatief bezoek. Deze gebruiksvormen stellen andere eisen aan de benodigde voorzieningen.

Om deze doelen te bepalen hebben we input nodig. Deze verzamelen we komend voorjaar. Bijvoorbeeld door interviews met de gemeente en het gebruikersplatform. Input vormt ook een eerste meting in 2016 voor het bepalen van de nulsituatie. Deze meting voeren we uit:

1. op een zogenaamde normdag. Een normdag is een gemiddelde drukke dag. Het is die dag goed mogelijk inzicht te krijgen in het totale aantal bezoekers op een druk moment, bijvoorbeeld op een mooie voorjaarsdag voor wandelaars en fietsers.
2. reguliere droge voorjaarsdag met sobere weersomstandigheden.

De telling vindt plaats door bij verschillende in- en uitgangen bezoekers te tellen.

3.2.2 Recreatiemonitoring

De tellingen herhalen we jaarlijks. Daarbij wordt aan een deel van de bezoekers mondeling vragen gesteld. Door de resultaten te vergelijken zien we per recreatievorm de ontwikkeling.

Daarnaast verspreiden wij iedere 2 jaar een enquête. In deze enquête bevragen we bezoekers en omwonenden over herkomst, type recreant, motieven voor bezoek, frequentie bezoek, gedrag, waardering, hinderondervinding en dergelijke. In combinatie met het aantal bezoekers bieden deze gegevens input voor het verder versterken van de recreatieve waarde van het gebied.

Om de ontwikkeling te blijven volgen kan deze aanpak ook worden doorgezet na de looptijd van dit beheerplan. Door systematisch te blijven monitoren kan het behalen van de doelstellingen worden beoordeeld en kunnen de doelstellingen periodiek (iedere 6 jaar) worden herzien.

3.2.3 Rapportage

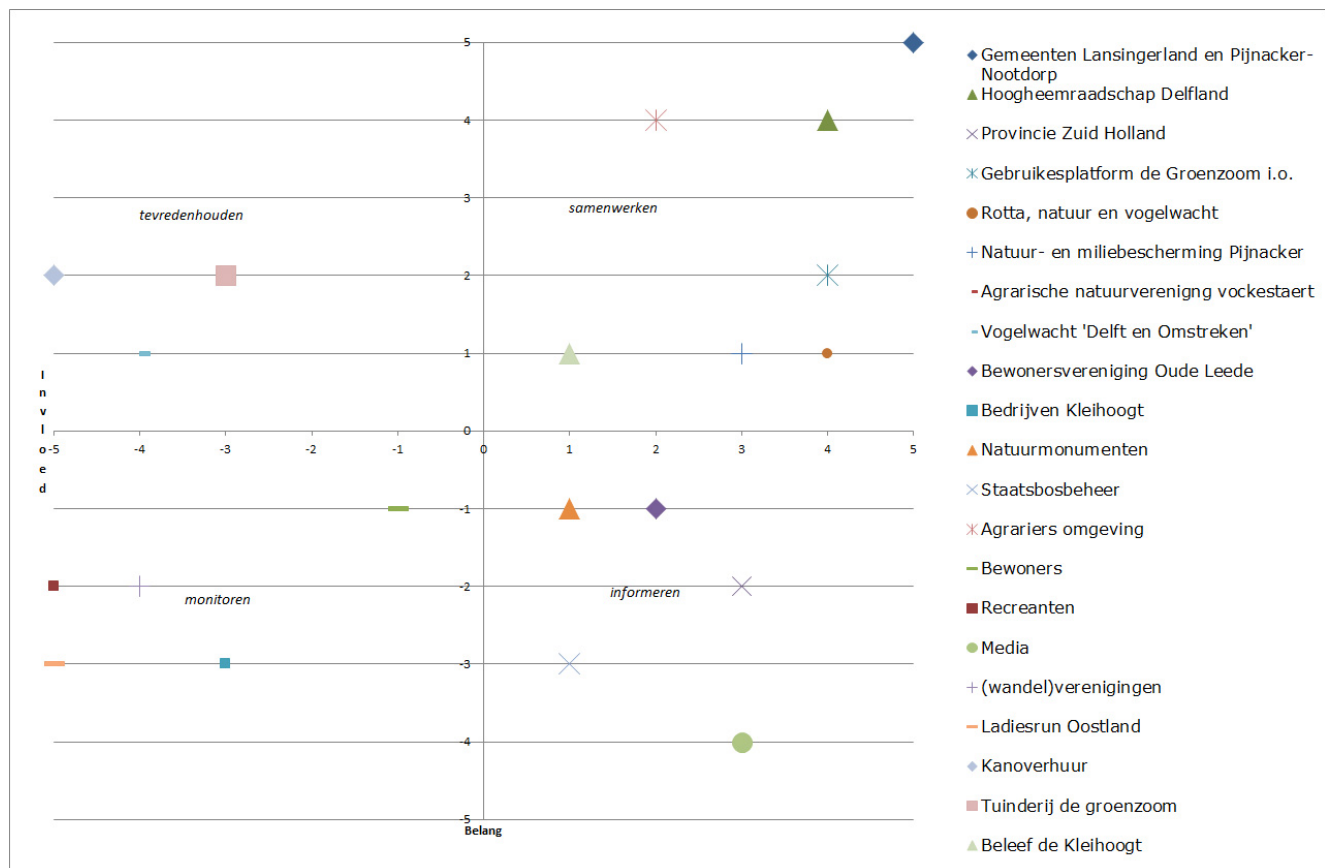
Wij reiken de onderzoeksresultaten jaarlijks als onderdeel van de jaarrapportage aan de opdrachtgever aan. Indien de resultaten aanleiding geven tot wijzigingen in inrichting, beheer of organisatie van de betrokkenheid dan dienen wij gelijktijdig wijzigingsvoorstellen in om hier invulling aan te geven.

4. Omgevingsmanagement

4.1 Stakeholderanalyse

Een groot aantal organisaties en groepen is op enige wijze betrokken bij de Groenzoom. De rol van een ieder is echter anders. Dit vraagt ook om een andere benadering.

Onderstaand zijn diverse betrokken partijen weergegeven in een diagram, waarin de plaatsing wordt bepaald door de invloed van de partij op de ontwikkelingen in de Groenzoom en het belang dat de betreffende partij daarbij heeft. De plaatsing in het diagram is medebepalend voor de wijze waarop wij de betreffende partij benaderen.

- **Tevredenhouden** (links boven in het schema): deze partijen hebben weinig invloed, maar wel veel belang bij het project. Daarom houden wij deze partijen vooral tevreden. Dit doen we door informatie te verstrekken over voortgang en te valideren of aan al hun eisen (en waar mogelijk) wensen is voldaan.
- **Samenwerken** (rechts boven in het schema): dit zijn de belangrijkste partijen. Zij hebben veel invloed en veel belang bij het project. We communiceren intensief met deze partijen en werken zo mogelijk samen bij de uitwerking van ideeën en het onderhoud van de Groenzoom.
- **Informereren** (rechts onder in het schema): dit zijn partijen die veel invloed hebben, maar weinig belang hebben bij het project. Om geen weerstand te krijgen worden deze partijen voldoende geïnformeerd.
- **Monitoren** (links onder in het schema): dit zijn de minst relevante partijen voor het project, echter zullen we deze partijen blijven volgen en waar nodig contacteren.

De komende jaren kunnen wijzigingen optreden. Beheercombinatie de Groenzoom staat altijd open voor afstemming en samenwerking, ongeacht de plaatsing in bovenstaand schema.

4.2 Gastheerschap en toezichtplan

Gastheerschap is het uitdragen van de kwaliteiten van het gebied, mensen enthousiasmeren en gebruik en beleving in het gebied stimuleren. Meer dus als aanwezig zijn en mensen te woord staan. Gastheerschap is dan ook een activiteit die continu plaats vindt door al onze medewerkers, zowel in de Groenzoom als daarbuiten. Een indicatieve tijdsbesteding is in bijlage 3 bijgevoegd.

De medewerkers van Beheercombinatie de Groenzoom zijn wekelijks in het gebied om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Gedurende deze werkzaamheden zijn zij aanspreekbaar. Tevens zijn zij onze oren en ogen in de Groenzoom en spreken zij recreanten direct aan als zich ongewenste situaties voordoen. Indien nodig vindt uiteraard direct afstemming plaats met de projectleider. Hij bepaalt passende maatregelen en stemt deze met de opdrachtgever af. Afstemming kan ook rechtstreeks plaats vinden met andere betrokkenen, zoals de afdeling handhaving.

Voor bepaalde situaties vindt specifiek toezicht plaats:

- De technisch manager bezoekt minimaal wekelijks alle deelgebieden. Hij beoordeelt de terreininrichting op schades, afwijkingen en bijzonderheden. Deze werkzaamheden nemen wekelijks circa 1 dagdeel in beslag.
- Gedurende het broedseizoen van de weidevogels wordt toezicht gehouden op het betredingsverbod van de Bergboezem. Indien nodig vindt afstemming hierover plaats met de gemeente. Periode maart – juni. De frequentie van bezoeken stemmen wij af op weersomstandigheden en bevindingen.
- Tijdens opbouw en afbraak van voorzieningen voor activiteiten / evenementen in de Groenzoom wordt toegezien op (het voorkomen van) vernielingen en schades. Frequentie en inspanning divers. Dit gebeurt op basis van volgend stappenplan:
 - de organisator van het evenement dient minimaal 4 weken voor aanvang van het evenement een vragenlijst in te vullen. Hierin zijn onder andere vragen opgenomen over duur en omvang vna het evenement, gevolgen voor flora en fauna, exacte locatie en een omschrijving van het evenement. Dit staat los van het aanvragen van een vergunning bij de betreffende gemeente.
 - voor aanvang van het evenement (of het opbouwen daarvan) vindt een nulmeting plaats. Eventuele al aanwezige schades worden vastgelegd.
 - toezicht tijdens opbouw en afbraak.
 - indien nodig vindt afstemming plaats over repareren schades, voorkomen overlast voor flora en fauna etc.
 - voor commerciële partijen worden de gemaakte uren in rekening gebracht.

4.3 Lokale betrokkenheid

De lokale betrokkenheid gaan wij optimaal stimuleren door hiervoor een vaste medewerker aan te stellen: De Zoommanager. Hij is de katalysator voor de lokale betrokkenheid, spin in het web tussen gebruikersplatform bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, verenigingen, scholen en de beheerorganisatie. Hij initieert ontwikkelingen en ondersteunt bewoners/belangengroepen bij bewonersinitiatieven. Als de nieuwe initiatieven zijn ontplooid, neemt de Zoommanager afstand. Maatschappelijke organisaties en de projectleider treden dan op de voorgrond. De projectleider is het aanspreekpunt voor de dagelijkse voortgang. De Zoommanager monitort de initiatieven, stuurt bij waar nodig en initieert nieuwe initiatieven.

De Zoommanager is een lokaal en maatschappelijk betrokken medewerker die verbanden kan signaleren en bewoners kan motiveren. De Zoommanager benadert mensen direct en enthousiast. Hij doet concrete voorstellen en begeleidt waar nodig, zodat betrokkenen zich gehoord en gewaardeerd voelen.

4.4 Meldingenlogboek

In het meldingenlogboek registreert de projectleider alle binnengekomen meldingen. Het meldingenlogboek omvat:

- datum van ontvangst melding
- NAW gegevens van de melder
- incident of terugkerende melding
- beschrijving van de melding
- koppeling met eerdere melding(en) (indien aan de orde)
- datum van reactie
- gemaakte afspraak

5. Projectmanagement

De beheertechisch adviseur is samen met de projectleider verantwoordelijk voor het projectmanagement. De adviseur stuurt keuringen aan, die worden uitgevoerd door:

- Ecoloog gespecialiseerd in natuurontwikkeling
- Ecoloog gespecialiseerd in monitoring flora en fauna
- Beheerinspecteur beeldkwaliteit

De uitkomsten van de keuringen zijn de input voor de kwaliteitsbeheersing. Resultaten worden geanalyseerd en verwerkt in de voortgangs- en jaarrapportages. Tevens stellen zij op basis van hun bevindingen het onderhoud waar nodig bij.

5.1 Kwaliteitsbeheersing incl. rapportages en gesprekken

Het doel van kwaliteitsbeheersing is het waarborgen dat de geëiste product- en proceskwaliteit op een beheerste en transparante wijze plaats vindt, tevredenheid van betrokkenen wordt geborgd en verhoogd en dat er sprake is van een lerende organisatie. De projectleider is eindverantwoordelijk voor eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering. Als de diverse sleutelfunctionarissen kansen of afwijkingen signaleren, stemmen zij dit af met de projectleider. Afhankelijk van de aard en omvang vindt indien nodig nadere afstemming plaats.

2x per jaar vindt een volledige evaluatie van het beheer plaats, de check in plan-do-check-act principe. De resultaten van deze evaluatie worden verwerkt in de betreffende rapportages en zijn de basis voor eventuele bijstellingen. Daarnaast kan op perceelniveau op basis van bevindingen tijdens de monitoring direct worden geschakeld.

Dit proces verloopt jaarlijks als volgt:

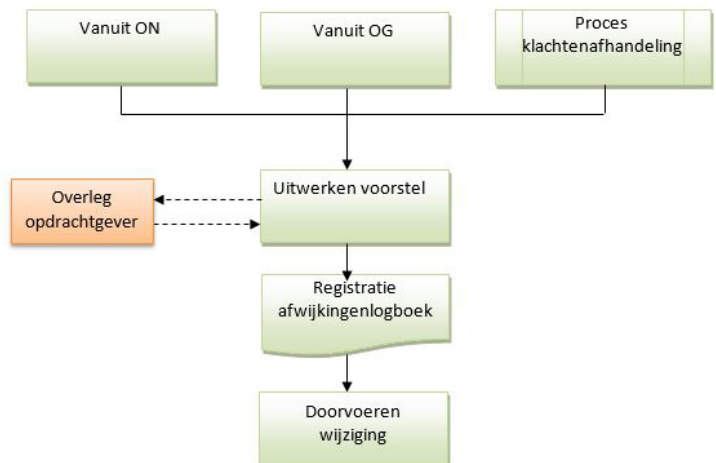
juli / aug	Opstellen voortgangsrapportage • Bevindingen monitoring • Resultaten uitgevoerde werkzaamheden (o.a. eerste ronde maaierwerkzaamheden) • Eventuele bijstellingen direct door te voeren
aug	Voortgangsgesprek • Verslag laatste jaarbespreking • Voortgangsrapportage
Nov - dec	Analyse monitoringsgegevens • Toets actuele situatie aan verwachte situatie T2 • Bepalen maatregelen om vanuit huidige situatie T2 te bereiken, gedetailleerd op perceelniveau (GIS) voor komend jaar, algemeen tot moment T2
dec-jan	Opstellen jaarrapportage • Evaluatie afgelopen jaar • Maatregelen aankomend jaar
feb	Jaargesprek • Verslag laatste voortgangsgesprek • Jaarrapportage • Functioneren opdrachtnemer • Delen van verwachtingen

De projectleider stuurt dit proces aan, toetst de resultaten en verzorgt de oplevering en afstemming met de opdrachtgever. In december 2020 vindt het contractgesprek plaats. Voorafgaand wordt de evaluatierapportage opgeleverd. Voor de natuurtypen worden de resultaten getoetst door een ter zake kundige ecoloog.. In januari 2022 wordt het opleverdossier opgeleverd.

5.2 Scopemanagement

Beheercombinatie de Groenzoom voert zonder toestemming van de opdrachtgever geen onomkeerbare eenmalige maatregelen uit. Voor het aanpassen, aanbrengen of verwijderen van voorzieningen (met uitzondering van beplanting) dient Beheercombinatie de Groenzoom een verzoek tot wijziging (VTW) in. Na overleg met en goedkeuring van de opdrachtgever worden wijzigingen doorgevoerd. Zowel de VTW, reacties van de opdrachtgever, als informatie ten aanzien van de uitgevoerde maatregelen (revisie, productinformatie) worden opgenomen in het afwijkingenlogboek. Dit afwijkingenlogboek wordt als onderdeel van de evaluatierapportage jaarlijks aangeboden aan de opdrachtgever.

5.3 Keuringsplan en - logboek

In de Groenzoom worden diverse keuringen uitgevoerd om de natuurwaarden te volgen en de technische kwaliteit te beoordelen. Onderstaand zijn deze keuringen nader uitgewerkt.

Middels toetsing vindt kwaliteitsborging binnen de organisatie op alle niveaus en in alle fases van het werk plaats. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de volgende vijf definities:

- Audits en toetsen: audits en toetsen (wordt gewerkt conform de afspraken) worden uitgevoerd in alle fases/ processen van het project, binnen alle lagen in de projectorganisatie.
- Verifiëren: onder verifiëren wordt verstaan het toetsen of aan de eisen wordt voldaan.
- Valideren: bevestiging door onderzoek en verstrekking van objectief bewijs dat aan de gespecificeerde eisen is voldaan.
- Monitoren en meten: onder monitoren en meten wordt verstaan het toetsen van documenten of het reviewen van documenten en processen (inclusief van tekeningen en berekeningen) op inhoud, proces of een andere invalshoek.
- Keuren: onder keuren wordt verstaan productkeuringen conform keuringsplan.

Voor de beoordeling van natuurtypen maakt Beheercombinatie de Groenzoom naast eigen beoordeling ook gebruik van gegevens van derden. Wij maken met hen afspraken over het aanreiken van hun telresultaten aan ons. Wij stellen daartoe een protocol op waarin is aangegeven hoe waarnemingen doorgegeven kunnen worden, bijvoorbeeld via waarneming.nl.

In het keuringslogboek worden de resultaten van alle keuringen opgenomen. De daadwerkelijke bevindingen zijn opgenomen in de Arc-gis database. In het logboek worden inspectiedata en resultaten vermeld. Het betreft:

- Resultaten monitoring natuurtypen
- Resultaten inspectie overige objecten
- Logboek boomveiligheidsinspectie (VTA)
- Logboek keuring speeltoestellen (WAS)

Tevens is in het keuringslogboek de toets van een onafhankelijk ter zake kundige ecooloog opgenomen, die de inhoud van zowel het onderhoudsplan als de evaluatierapportage toets.

5.3.1 Weidevogels

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Cursus tellen weidevogels (organisatie door Beheercombinatie de Groenzoom) Ecoloog
Keuringsmethoden en -middelen	Bepaling aantal weidevogels gebeurd met het BTS. Het BTS is het aantal alarmerende ouderparen met jongen die bijna kunnen vliegen, als percentage van het aantal broedparen dat aanwezig was in het gebied. Tijdens de veldbezoeken wordt de polder zoveel mogelijk vanaf wegen en paden geteld om verstoring tot een minimum te beperken. Iedere ronde voert via een vaste route op de dijk om de Bergboezem.
Geldende nauwkeurigheidseisen	De alarmgegevens worden verzameld volgens de standaardmethode voor Alarmtellingen.
Frequentie en registratie	Op één dag wordt het gehele gebied geteld. Deze telling wordt 5 keer herhaald met tussenpozen van 1 tot 3 weken. De bevindingen worden geregistreerd in arc-gis online.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Telling uitgevoerd door ervaren weidevogelteller.
Geschiktheid keuringsmethode	De BTS-telling heeft vooral als doel het inzicht te krijgen in het broedsucces van de grutto. Voor de andere soorten weidevogels is deze methodiek minder geschikt omdat de grutto een kort broedseizoen heeft en vaak vrij synchroon broedt. Veel broedparen beginnen dus ongeveer tegelijkertijd en hebben ook ongeveer tegelijkertijd hun jongen groot (informatie BTS-telling landschapsbeheer Nederland). Voor de overige weidevogels geldt dit niet. Hiervoor zou meerdere keren geteld moeten worden, wat het risico op dubbeltellingen met zich mee brengt. Om volledig inzicht te krijgen worden de telling daarom meerdere keren herhaald. Door gegevens digitaal te registreren worden dubbeltellingen zoveel mogelijk voorkomen. Voor soorten als kievit en scholekster moet echter rekening gehouden worden met een vertekend beeld.
Planning keuring	De broedparentelling/-bepaling wordt uitgevoerd vlak voor het uitkomen van de eerste (grutto)-eieren. De gezinnentelling/-bepaling wordt uitgevoerd vlak voor het vliegvlug worden van de eerste (grutto)jongen. De teldata liggen in een vroeg voorjaar eerder dan in een laat voorjaar en worden afgeleid van de vestigingsdata van weidevogels Aantal broedparen – april / mei Aantal alarmerende ouderparen met jongen die bijna kunnen vliegen – mei / juni (circa 4 weken later)
Objecten waarop keuring van toepassing	Vochtig weidevogelgrasland Bloemrijke dijk (enkel waarnemingen, niet BTS)

Om onze telgegevens te benutten in de landelijke database is een gebiedsbrede telling nodig. De telling wordt uitgevoerd in een gebied dat begrensd is door harde barrières voor weidevogels, zoals snelwegen, bebouwing, bos en kanalen. Binnen die grenzen broeden de weidevogels hun eieren uit én brengen hun jongen groot. Dat betekent ook vaak dat tegelijkertijd het agrarisch gebied én het aanliggende weidevogelreservaat van de terreinbeheerder geteld wordt (informatie BTS-telling landschapsbeheer Nederland). Wij gaan hiervoor in overleg met andere partijen in het gebied.

5.3.2 Vlinders

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Cursus tellen vlinders (organisatie door Beheercombinatie Groenzoom B.V.) Ecoloog
Keuringsmethoden en – middelen	- In de Groenzoom zijn vlinderroutes uitgezet, waarbij alle hectareblokken worden bezocht. Deze routes worden nagelopen op goede vliegdagen. - Herkenningskaarten
Frequentie en registratie	- De metingen vinden maandelijks plaats. Exacte momenten worden afgestemd op de weersomstandigheden. -De aanwezige vlinders worden ingevoerd in het digitale systeem Arc-gis-online. Deze gegevens worden vervolgens periodiek uitgelezen en toegevoegd aan de beheergegevens. Gegevens die partners op waarneming.nl invoeren worden op vergelijkbare wijze toegevoegd.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Telling uitgevoerd door ervaren vlinderteller.
Geschiktheid keuringsmethode	Methode is geschikt om betrouwbare gegevens te verkrijgen
Planning keuring	De metingen vinden plaats in de periode april tot september. Exacte momenten worden afgestemd op de weersomstandigheden en vliegperiodes diverse vlindersoorten.
Objecten waarop keuring van toepassing	Bloemrijkedijk, kruiden- en faunarijk grasland, glanshaverhooiland, vochtig hooiland.

5.3.3 Moeras

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en – middelen	Voor moeras geldt de structuur als indicator. De aanwezige vegetatie wordt beoordeelt op bedekking en soortsaamenstelling. Per hectareblok wordt de bezetting bepaald.
Frequentie en registratie	Jaarlijkse meting
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Meting ingetekend in actuele beheerkaart op basis waarvan dekkingspercentages worden bepaald.
Geschiktheid keuringsmethode	De plaatsbeoordeling gebeurt op zicht. Hierdoor kunnen kleine afwijkingen voorkomen. Door de omvang van het areaal heeft dit geen substantiële invloed.
Planning keuring	Medio september, voor aanvang maaiwerkzaamheden in het betreffende jaar.
Objecten waarop keuring van toepassing	Moeras

5.3.4 Vegetatie

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en –middelen	De aanwezige plantensoorten worden geteld en gekarteerd. Alle hectareblokken worden daartoe nagelopen.
Frequentie en registratie	Jaarlijks wordt het gebied 2 keer doorkruist.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Locaties aangetroffen soorten ingetekend op kaart.
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode is geschikt
Planning keuring	Voor beide maaibeurten medio juni en medio september vindt keuring plaats.
Objecten waarop keuring van toepassing	Bloemrijke dijk, kruiden- en faunairijk grasland, glanshaverhooiland en vochtig hooiland

5.3.5 Soorten diversiteit (libellen en struweelvogels)

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en –middelen	SOVON broedvogels Waarnemingen in de Groenzoom
Frequentie en registratie	Twee bezoeken gedurende periode, waarnemingen worden vastgelegd in Arc-gis online
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Tell
Geschiktheid keuringsmethode	Methodes zijn afgestemd op de betreffende soorten.
Planning keuring	Mei t/m september voor libellen, vogels in april t/m juni.
Objecten waarop keuring van toepassing	Gehele Groenzoom

5.3.6 VTA

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Basisopleiding op het gebied van visuele boomcontrole
Keuringsmethoden en –middelen	VTA-controle op uitwendige kenmerken van interne mechanische defecten en symptomen van biotische of abiotische problemen
Frequentie en registratie	Jaarlijks, registratie in Arc-Gis online
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Locaties aangetroffen soorten ingetekend op kaart.
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode is geschikt
Planning keuring	Jaarlijks in maart
Objecten waarop keuring van toepassing	Solitaire en knotbomen

5.3.7 Beeldkwaliteit

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Kwaliteitstoetser, ruime ervaring met beoordeling beeldkwaliteit
Keuringsmethoden en – middelen	Beoordeling op basis van normen CROW. De kwaliteitscatalogus wordt door de kwaliteitstoetser mee het veld ingenomen.
Frequentie en registratie	Meting door de kwaliteitstoetser vindt twee keer per jaar plaats, registratie in Arc-Gis online. De uitvoerende medewerkers in de Groenzoom voeren wekelijks een toezichtronde uit. Daarbij beoordelen zij alle elementen op de vereiste kwaliteit en nemen indien nodig maatregelen.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Rapportage per meetpunt
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode is geschikt.
Planning keuring	Het gebied dient altijd te voldoen. De keuringen vinden daarom op variërende momenten plaats.
Objecten waarop keuring van toepassing	Alle objecten waarvan de eenheid van de eis niveau is.

5.3.8 WAS

Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	SVS inspecteur spelen-2 ster, -1 ster, -basis
Keuringsmethoden en – middelen	Methode en middelen conform richtlijnen NEN-EN 1176, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen: • Jaarlijkse inspectie (2-ster) • Operationele inspectie (1-ster) • visuele inspectie (basis)
Geldende nauwkeurigheidseisen	Wetgeving: Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) Richtlijnen: NEN-EN 1176 en NEN-EN 1177
Frequentie en registratie	Frequentie dient afgestemd te worden op de eisen van de leverancier. Richtlijnen vanuit de NEN-EN 1176 zijn: • Jaarlijkse inspectie > 1 keer per jaar • Operationele inspectie > 3-4 keer per jaar • Visuele inspectie > afgestemd op gebruikersdruk Registratie: Conform het WAS is een logboek vereist waarin de inspecties, het onderhoud en eventuele ongevallen dienen te worden geregistreerd.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Speeltoestellen zijn zodanig ontworpen en vervaardigd, hebben zodanige eigenschappen en zijn van zodanige opschriften voorzien, dat zij bij redelijkerwijs te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid van de mens. (bron: WAS artikel 4)
Geschiktheid keuringsmethode	Methode wordt landelijk gehanteerd is hierdoor geschikt
Planning keuring	Conform bovenstaande frequentie
Objecten waarop keuring van toepassing	Speeltoestellen met bijbehorende valdempende ondergronden

5.5 Risicobeheersingsplan en - logboek

Bij aanvang van het project zijn potentiële risico's in beeld gebracht (bijlage 4). De top 10 risico's zijn continu onder de aandacht bij de sleutelfunctionarissen en worden beheerst. Voor ieder risico is al een passende beheersmaatregel geformuleerd. De sleutelfiguren zijn in het veld aanwezig. Indien zij risico's signaleren, passen zij de bepaalde beheersmaatregel toe of nemen in overleg met overige sleutelfunctionarissen passende (aanvullende) maatregelen. De projectleider monitort het resultaat van de maatregel. Indien nodig worden aanvullende maatregelen genomen.

Ieder half jaar (bij het opstellen van de voortgangs- en jaarrapportage) worden alle risico's door het gehele team her beoordeeld. Indien nodig worden risico's verwijderd, herschikt of toegevoegd, zodat een actuele top 10 met risico's blijft bestaan. Tevens worden de effectiviteit van de uitgevoerde beheersmaatregelen van risico's geanalyseerd.

In het risicologboek worden de relevante geïdentificeerde risico's en kansen geregistreerd. Het risicologboek omvat:

- de identificatie (oorzaak, mogelijke gebeurtenis, gevolg),
- beoordeling (waarschijnlijkheid, impact),
- eigenaar,
- maatregelen,
- genomen besluitvorming,
- ontwikkeling.

5.6 Veiligheid- en gezondheidsplan

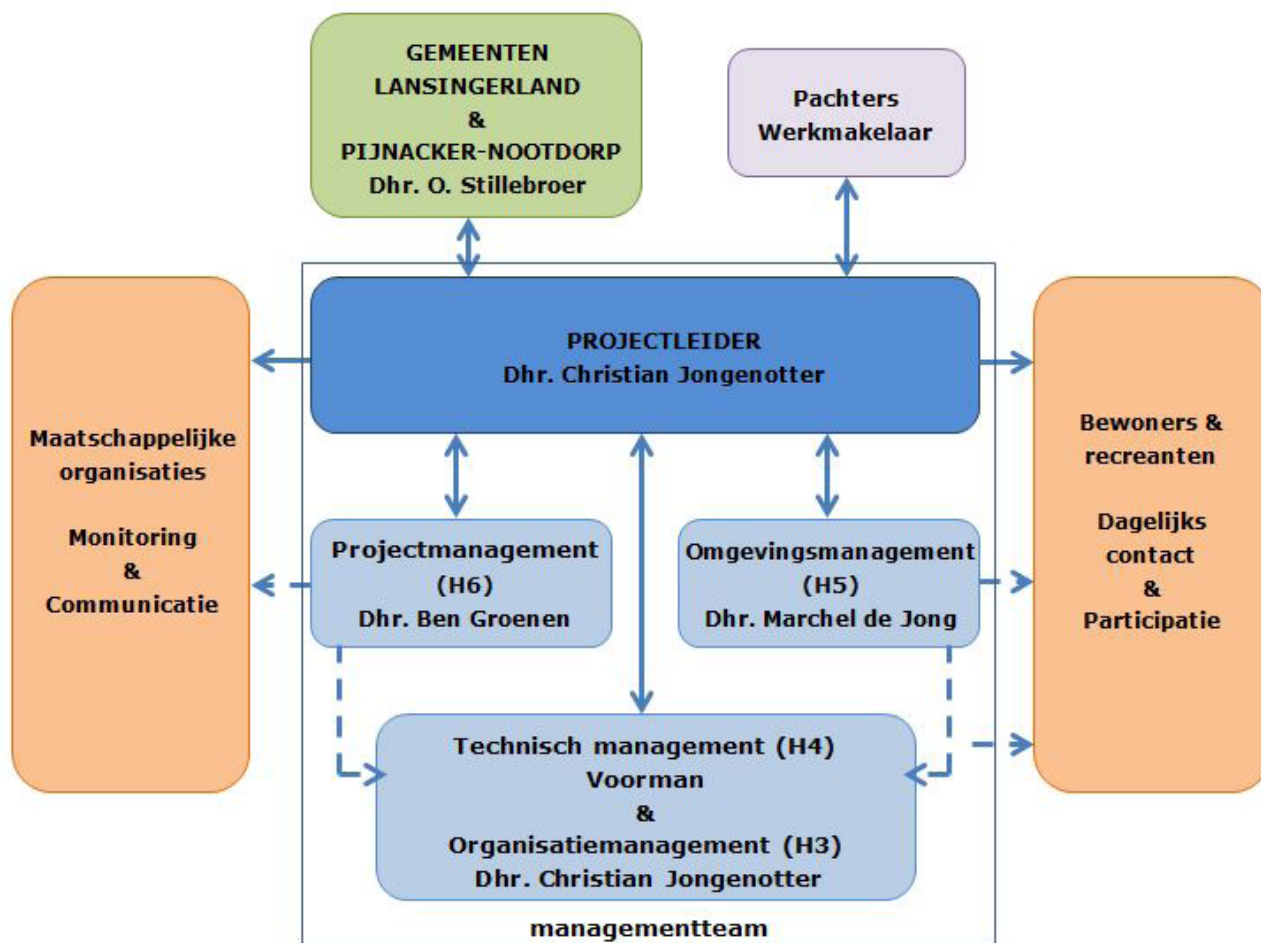
Het veiligheids- en gezondheidsplan is als bijlage 5 bijgevoegd.

Bijlagen

BIJLAGE 1 Organogram start werk

BIJLAGE 3 Tijdsbesteding

actie	tijdsbesteding	uren
Monitoring + ontmoedigen weidevogels	4 uur 10 weken	40
Monitoring vlinders	20 weken 6 uur	120
Monitoring soorten diversiteit	20 weken 2 uur	40
toezicht betreding weidevogelgebied	2-4 uur maart / juni	48
wekelijks bezoek alle deelgebieden	1 dagdeel per week	208
spreekuur	wekelijks 2 uur	104
aansluitende rondgang	wekelijks 2 uur	104
rondleidingen	maandelijks dagdeel	48
voorbereiden educatie		8
educatie scholen	8x 1 dagdeel	32
bijhouden blog	2 uur per week	104
zwerfafvalbeheersing (combinatie met bezoek deelgebieden)	1 dagdeel per week	208
schoonmaken terreinmeubilair	p.m.	
bijmaaïen rondom terreinmeubilair	p.m.	
bijmaaïen paden	p.m.	
maaïen ongewenste ontwikkeling ruigtekruiden	p.m.	

BIJLAGE 5 V&G-plan